

RLH kl. 15.30.

- Digitalisert OK -
RLH

HAUGALAND TINGRETT

KOPI

DOM

Avsagt: 15. januar 2009

Saksnr: 08-186361MED-HAUG

Dommer:

Tingrettsdommer

Leif Egil Holstad

Meddommere:

Kjetil Saltveit
Elisabeth Vestbø

Den offentlige påtalemyndighet

Politiadvokat Øyvind Bore

mot

Rune Leander Hansen

Advokat John Steinar Raknes

Dot...

Haugaland tingrett

DOM

Rune Leander Hansen, er født 06.12.1955 og bor i Vikebygd.

Ved tiltalebeslutning utferdiget av Statsadvokatene i Rogaland er han satt under tiltale ved Haugaland tingrett for overtredelse av :

- I Straffeloven § 132a første ledd a jf annet ledd jf fjerde ledd første straffalternativ**
for ved vold, trusler, skadeverk eller annen rettsstridig adferd overfor en aktør i rettsvesenet å ha opptrådt slik at det var egnet til å påvirke aktøren til å foreta eller unnlate en handling, et arbeid eller en tjeneste i forbindelse med en straffesak eller en sivil sak

Grunnlag:

Lørdag 4. oktober 2008, på hans bopel ved Vikebygd i Vindafjord, fikk han sin fraseparerte ektefelle Trude Monica Hansen til å undertegne prosesskriv til retten i hans favør i deres pågående barnefordelings- og barnevernssak, idet han i dagene forut for dette hadde truet med å drepe henne hvis hun ikke gjorde som han sa.

- II Straffeloven § 227 første straffalternativ**
for i ord eller handling å ha truet med en straffbar handling som kan medføre høyere straff enn 6 måneders fengsel, under slike omstendigheter at trusselen var skikket til å fremkalle alvorlig frykt

Grunnlag:

Ved flere anledninger i perioden fra 27.09.08 til 17.10.08, i Skoglandsvegen 108 i Haugesund, samt på hans bopel ved Vikebygd i Vindafjord, truet han med drepe Trude Monica Hansen dersom hun ikke gjorde som han sa. Utsagnet var etter omstendighetene egnet til å fremkalle alvorlig frykt.

- III Straffeloven § 222 første ledd første straffalternativ**
for ved rettsstridig atferd eller ved å true med slik å ha tvunget noen til å gjøre, tåle eller unnlate noe

Grunnlag:

Lørdag 27. september 2008, i Skoglandsvegen i Haugesund, tvang han henne til å bli med til hans bopel i Vindafjord ved å true henne med at hun ville bli drept om hun ikke gjorde som han sa.

- IV Straffeloven § 291 første ledd jf annet ledd**
for rettsstridig å ha ødelagt, skadet, gjort ubrukelig eller forspilt en gjenstand som helt eller delvis tilhørte en annen

Grunnlag:

a)

Mandag 7. april 2008 kl. ca kl 02:30 i Grue, kjørte han med vilje sin Chevrolet personbil inn i Nissan personbil med kjennemerke HJ46342 tilhørende Glenn Alexander Jacobsen slik at Jacobsens bil ble påført karrosseriskader samt knuste skiltlys.

b)

Mandag 7. april 2008 ca kl 02.30, i Grue kjørte han med vilje sin Chevrolet personbil inn i Citroen personbil med kjennemerke DF83949 tilhørende Terje Nordlie slik at Nordlies bil ble påført karrosseriskader samt knuste lykter.

Hovedforhandling ble holdt 12. og 13. januar 2009. Tiltalte møtte og erkjente seg ikke skyldig etter tiltalebeslutningen.

Retten mottok forklaring fra 10 vitner, inkludert fornærmede, og det ble foretatt slik dokumentasjon som framgår av rettsboken.

Aktor nedla påstand om at tiltalte dømmes i samsvar med tiltalebeslutningen til fengsel i 8 måneder med fradrag av 87 dager for utholdt varetekt. Videre nedla aktor påstand om at tiltalte idømmes sakskostnader etter rettens skjønn.

Bistandsadvokaten nedla påstand om at Rune Leander Hansen dømmes til å betale oppreisningserstatning til Trude Monica Hansen, oppad begrenset til kr. 100 000,-.

Forsvarer nedla påstand om at tiltalte frifinnes for straff og oppreisningserstatning.

Retten vurdering

I. Skyldspørsmålet

Med hensyntagen til at enhver rimelig og fornuftig tvil skal komme tiltalte til gode har retten enstemmig funnet følgende faktum bevist :

Post IV a og b :

Tiltalte og fornærmede ble formelt separert desember 2007. Fornærmede var da gravid med termin i april 2008. Fra før har paret 9 barn sammen.

Selv om de var separert bodde tiltalte og fornærmede likevel under samme tak, dette fordi fornærmede hadde fått den oppfatning fra megleren ved Familievernkontoret at de måtte avvente rettsavgjørelse med hensyn til hvem av dem som skulle ha omsorgen for barna.

Den 3. april 2008 - like før fødselen - tok fornærmede med seg seks av barna til en bekjent i Grue i Finnskog, :Aud Signy Jacobsen, uten at tiltalte ble informert om dette.

Tiltalte fikk imidlertid raskt vite hvor de var og i telefonsamtale med fornærmede ba han henne om at de skulle komme hjem ellers skulle det bli "et helvete på Finnskogen".

Rundt midnatt natten til 7. april 2008 kom så tiltalte uanmeldt på bopelen hvor fornærmede hadde tatt opphold. Fornærmede ringte til politiet og ba om hjelp.

Tiltalte sa at han ville ta med seg barna hjem igjen, mens fornærmede klart gav uttrykk for at hun ville at barna skulle bli, men klarte ikke å hindre at tiltalte fant barna og at de gikk ut til bilen dels ved at de tok seg ut et vindu, dels utgangsdøren. Barna gav uttrykk for at de ønsket å reise hjem. Tiltalte tok Solborg på 2 år ut av armene til fornærmede.

Da tiltalte og barna var på plass i bilen var det kommet flere personer til for å hjelpe mor i den situasjonen som var oppstått. Tiltaltes bil stod innesperret idet det stod en annen bil foran og en bak ham.

Det oppstod en anspent situasjon idet tiltalte ønsket å dra av gårde med barna, mens flere personer forsøkte å hindre dette. En person snakket med far inn et åpent vindu i hans bil og en annen person hadde et balltre fremme.

Tiltalte forklarte i retten at han ikke hadde panikk, men var bekymret. Han ba dem flytte bilene, noe de ikke etterkom. Tiltalte kjørte derfor først i den ene bilen som stod foran slik at det ble et lite sammenstøt og rygget deretter så tilsvarende inn i bilen som stod bak. Begge bilene ble påført mindre karosseriskader og knust lykt.

Tiltalte har i sin politiforklaring om dette forklart at han ville vise at han mente alvor.

Politiet ankom så stedet og situasjonen løste seg opp. Etter politiets inngripen ble barna brakt tilbake inn i boligen.

Tiltalte erkjente de faktiske forhold, men oppgav at han handlet i nødverge/nødrett.

Retten er ikke enig i at tiltalte var i en nødverge-/nødrettssituasjon.

Tiltalte skapte selv situasjonen ved at han kom uanmeldt nattestid for å ta meg seg barna mot fornærmedes vilje. Tiltalte kunne i stedet forsøkt å få til en ordning i minnelighet enten samme natt eller dagen etter, han selv kunne tilkalt politiet eller gitt seg og reist tilbake uten barna. Retten legger også vekt på hans egen forklaring til politiet om at han med denne handlemåte skulle vise at han mente alvor. Slik retten vurderer det var tiltalte heller ikke utsatt for noe som kan karakteriseres som et rettsstridig angrep, jf. strl. §48.

Tiltalte har handlet forsettlig og dømmes for to overtredelser av strl. §291, første ledd, jf. annet ledd, jf. tiltalebeslutningens post IV a og b.

Post I, II og III:

Etter hendelsen den 7. april 2008 fødte fornærmede Tormod den 15. april s.å. Hun ble boende i Grue noen måneder, bodde deretter hos Aase Kristensen på Lygre i Nordtveitgrend i noen uker sommeren 2008, før hun i begynnelsen av august samme år flyttet til Skoglandsveien 108 i Haugesund hvor hun hadde leid seg bolig.

Barneverntjenesten hadde forut for dette fremmet begjæring om omsorgsovertagelse for barna til Fylkesnemnda. I juni 2008 besluttet Fylkesnemnda å ikke ta begjæringen om omsorgsovertagelse for barna til følge forutsatt at det var mor/fornærmede som hadde omsorgen for barna. Dersom far/tiltalte også hadde del i omsorgen fant Fylkesnemnda at det da var grunnlag for å ta begjæringen om omsorgsovertakelse til følge.

Det pågikk samtidig en barnefordelingssak mellom partene hvor Haugaland tingrett den 21. juli 2008 fattet midlertidig avgjørelse hvoretter mor skulle ha foreldreansvaret og omsorgen alene. Tiltalte skulle ha samvær med barna 6 ganger pr. år med tilsyn

Avgjørelsen ble påanket til Gulating lagmannsrett av tiltalte og advokat Trond Hjelde inngav anketilsvar på vegne av fornærmede.

Før saken avgjøres av Gulating lagmannsrett har retten funnet følgende faktum bevist :

Den 27.09.08 – midt på natten – vekket tiltalte Frøydis på 14 år og Stauda Sofie på 11 år som da var hos ham i Vikebygd. Han fortalte dem at de skulle på besøk til mor.

De kjørte fra Vikebygd til Haugesund og tiltalte parkerte ved ankomst bilen et godt stykke unna boligen til fornærmede, av tiltalte oppgitt til ca. 1 km.

De ankom fornærmedes bolig uanmeldt kl. 05.00.

Ytterdøren var ulåst slik at tiltalte og de to barna kunne gå rett inn. Fornærmede våknet av at tiltalte kom inn på soverommet hennes. Fornærmede var i utgangspunktet glad for å se ham, men ønsket ikke at han skulle komme på dette tidspunktet. Barna la seg til å sove etter ca. 30 minutter og fornærmede ble da igjen alene i stuen med tiltalte.

Fornærmede var ikke redd tiltalte til å begynne med, men han virket litt rar på henne.

Tiltalte tok så tak i henne og holdt henne fast på begge armer på sofaen/divanen. Han spurte henne om hun visste hvorfor han var kommet, dette mens han så henne inn i øynene. Han uttalte deretter at han var kommet for å drepe henne.

Han fortalte at han hadde tapt saken, at han kunne drepe henne og heller sitte i fengsel .

Fornærmede ble alvorlig redd da hun mente han nå var troende til å gjøre alvor av utsagnet. Tiltalte holdt fornærmede fast lenge. Dersom hun beveget seg strammet han grepet og la også den ene foten over henne for å holde henne fast. Han uttalte at hun ikke måtte gjøre ham sint dersom hun ikke ønsket at han skulle drepe henne i sinne.

Fornærmede ble helt skjelve, men prøvde å snakke og forholde seg rolig. Han var rolig og strøk henne i håret. Han uttalte at det var fristende å gi henne en sjanse til dersom hun nå ikke ville svikte ham og være med på hans strategi. Dersom hun sviktet ham visste hun hva som ville skje. Han ville hun skulle flytte til ham i Vikebygd. I frykt for sitt liv gjorde fornærmede som tiltalte sa og hele familien dro samme dag til Vikebygd.

Fornærmede ventet imidlertid overnattingsbesøk av Aase Marie Kristensen, som skulle være med henne på et møte hos barnevernstjenesten den 29.09.08. Fornærmede dro derfor tilbake til sin bopel for å treffe Kristensen.

Mens hun var i Haugesund ringte tiltalte til henne og minnet henne på at hun måtte gjøre som han sa ellers ville noe "uventet og overraskende skje" – underforstått for henne var det at han da ville ta livet av henne.

Etter besøket av Kristensen dro fornærmede tilbake til Vikebygd.

I de påfølgende dager ble det utarbeidet flere dokumenter hjemme hos tiltalte. Dokumentene er fremlagt for retten. Dette var "Tilsvaret til Haugaland tingrett", "Tilsvaret til Gulating lagmannsrett" samt et brev til Haugaland tingrett, som omhandler barnefordelingssaken og barnevernssaken, er datert 04.10.08 og signert av fornærmede. Dokumentene ble utarbeidet på tiltaltes PC som ingen andre fikk røre uten hans tillatelse. Fornærmede var for øvrig helt ukjent med hvordan en PC brukes. Innholdet i dokumentene er utformet i klar favør av tiltalte og det nedlegges avslutningsvis en påstand hvoretter partene sammen skal ha foreldreansvaret og omsorgen for barna. Retten registrerer også at fornærmede omtales i dokumentene i tredjeperson som "mor".

Tiltalte benektet i retten at han på noe tidspunkt fremsatte drapstrussel mot fornærmede. Han opplyste at fornærmede frivillig bestemte seg for å bli med til Vikebygd og at hun også helt frivillig var med på utformingen av de nevnte dokumenter som ble sendt retten. Hun ønsket å gjenoppta samlivet, men fryktet barnevernstjenesten. Retten har i sin bevisvurdering også vurdert vitneutsagn fra datteren Frøydis Hansen om at alle virket glade og fornøyde og at den påståtte drapstrusselen fra hennes far var helt usannsynlig og at det bare var tull fra morens side. Vitnet Jacobsen beskrev for øvrig fornærmede som manipulerende og mente at hun løy og ikke var til å stole på. Vitnet Gjerde mente det ville være helt ulikt tiltalte å fremsette slike trusler.

Ved bevisvurderingen og det faktum retten ovenfor har funnet bevist og beskrevet har retten lagt til grunn fornærmedes forklaring, som i seg selv fremstår som svært troverdig. Hennes forklaring støttes for øvrig av en rekke andre bevismomenter.

Vitnet Kristensen forklarte at hun kom på besøk den 29.09.08, altså to dager etter den fremsatte trussel, og at fornærmede etter møtet hos barnevernet fortalte henne om at tiltalte hadde truet henne på livet. Hun fortalte at han hadde kommet kl. 05.00 om morgenen, at han hadde sagt at han skulle drepe henne og at hun måtte gjøre som han ville. Vitnet ble pålagt å ikke si dette til noen. Fornærmede gav overfor vitnet uttrykk for at hun ikke var i tvil om at han mente alvor med trusselen. Etter at vitnet reiste hjem var hun bekymret for fornærmede og i en senere telefonsamtale sa fornærmede at hun var redd, at han hadde tatt henne som gissel, men at det ikke var noen fare så lenge hun gjorde som han sa.

Sønnen Balder Skjærvik-Hansen forklarte at han kom til mors bopel i Skoglandsveien for å være der i høstferien. Boligen så da ut som den var forlatt i en fart uten at det så ut som det var en planlagt flytting. Han hadde en mistanke om at de var i Vikebygd og dro derfor inn dit, dette til tross for at faren hadde utestengt ham fra boligen. Han fikk komme inn. Alt så ut til å være greit, men han prøvde å få moren på tomannshånd for å snakke med henne. De to gikk ut for å ta en røyk og de fikk da en kort stund sammen. Fornærmede viste da tydelig at hun var nervøs og var redd for noe. Vitnet mente hun ikke kunne bli værende der, men moren sa da at faren hadde sagt at han ville drepe henne om hun ikke samarbeidet med ham. Også sønnen ble oppfordret til å ikke si dette til noen.

Vitnet Wastian fra Krisesenteret opplyste at fornærmede hadde ringt Krisesenteret for å be om hjelp og veiledning på hva hun skulle gjøre.

Saken ble avdekket ved at både Balder Skjærvik-Hansen og Kristensen kontaktet politiet. Tiltalte ble pågrepet av politiet den 21.10.08.

Fornærmede var i første avhør forbeholden og vegret seg for å fortelle alt. Først i andre avhør fremkommer mer detaljer om hva som har skjedd.

Basert på hennes egen forklaring og flere av vitneforklaringene legger retten videre til grunn at det er tiltalte som under ekteskapet har styrt familien og vært dens ubestridte overhode. Retten har hørt episoder med at både fornærmede og flere av barna har vært utestengt fra hjemmet etter farens beslutning. Verken fornærmede eller de andre søsknene fikk da ha kontakt med den utestengte. Sønnen Balder Skjærvik-Hansen har vært utestengt fra hjemmet i to år. Tiltalte har videre bl.a. gjennomført lydopptak av hva som foregikk i hjemmet. Verken fornærmede eller barna visste hvor eller når opptak skjedde.

Retten har fått beskrivelser fra flere vitner på at fornærmede var undertrykt, underkuet og at tiltalte snakket stygt om henne og ikke respekterte henne. Hun var avhengig av tiltalte og beskrevet som lett å styre.

Retten legger til grunn at tiltaltes motiv med drapstrusselen rettet mot fornærmede var å gjenvinne sin kontroll over fornærmede og barna. For å oppnå dette har han handlet som beskrevet i tiltalebeslutningens post I, II og III. Fornærmede hadde på sin side på dette tidspunkt en midlertidig avgjørelse som gikk ut på at hun alene skulle ha foreldreansvaret og omsorgen for barna. Fylkesnemnda hadde for øvrig klart tilkjennegitt at vilkårene for omsorgsovertakelse var oppfylt dersom far/tiltalte hadde del i den daglige omsorgen. De dokumenter fornærmede skrev under på, jf. tiltalens post I, ville således være likestilt med å be om at barnevernet skulle ta omsorgen for barna.

Oppsummeringsmessig finner retten det således bevist at tiltalte har forholdt seg som beskrevet i tiltalebeslutningens post I, II og III ved at han om morgenen den 27.09.08 truet fornærmede med at han ville drepe henne om hun ikke gjorde som han sa. Tiltalte opptrådte forsettlig og med den hensikt å skape alvorlig frykt hos fornærmede, slik at hun gjorde som han ba henne om. Utsagnet var egnet til – og fremkalte – alvorlig frykt hos fornærmede. Tiltalte var seg bevisst på hva han ville oppnå. Retten finner at fornærmede med trussel om på bli drept ble tvunget til å bli med til tiltaltes bopel i Vikebygd samme formiddag. Tiltalte var seg bevisst på at fornærmede ble med ham mot sin vilje og som følge av den like forutgående drapstrussel, hvilket også var hans hensikt. Senere minnet tiltalte fornærmede på sin drapstrussel ved at han gav uttrykk for at noe uventet og overraskende ville skje om hun ikke samarbeidet. Tiltalte opprettholdt med dette forsettlig drapstrusselen og tvangssituasjonen for at fornærmede skulle være samarbeidsvillig. Hans handlemåte var utvilsomt egnet til å påvirke fornærmede til å gjøre slik han ønsket, nemlig å signere på to tilsvær og ett brev til retten som gikk i hans favør i pågående sivile saker.

Tiltalte blir således å dømme i overensstemmelse med tiltalebeslutningen.

II. Straffespørsmålet

Tiltalte er 53 år gammel og er uføretrygdet.

Han er tidligere straffet fire ganger, men dette svært langt tilbake i tid, siste gang i 1984 for tyveri.

Tiltalte domfelles nå for å ha fremsatt drapstrussel mot sin fraseparerte hustru og ved denne tvunget henne til å bli med til sin bopel og til å motarbeide rettsvesenet ved at fornærmede under samme trussel inngav tilsvær til retten som går i hans favør. Han dømmes også for skadeverk på to biler.

Post I og II skiller seg ut som de klart mest alvorlige, hvor post I har en strafferamme på 5 år.

Post I, II og III henger sammen i tid og innhold. Samlet sett fremstår overtredelsene som alvorlige både i forhold det objektive innhold og til tiltaltes subjektive forhold i den angjeldende periode. Det dreier seg om alvorlige trusler og tvang i et familieforhold og er direkte relatert til sivile saker av stor betydning for fornærmede og barna. Fornærmede ble påminnet drapstrusselen og hadde denne med påfølgende tvang til å samarbeide med tiltalte hengende over seg i en periode på flere uker, helt frem til hennes sønn gikk til politiet med sin kunnskap om dette. Fornærmede beskrev perioden som om hun var i fengsel.

Almenpreventivt må det reageres strengt og retten finner at forholdene kvalifiserer til en ikke ubetydelig fengselsstraff.

Ved straffutmålingen anvendes straffeloven § 62 første ledd for samtlige forhold.

Det vises til Rt. 2002 side 846 hvor det i en mindre alvorlig sak ble idømt 90 dagers ubetinget fengsel for overtredelse av strl.§132 a (forholdet lå i nedre sjikt av anvendelsesområdet) og for en legemsbeskadigelse. Trusselen mot vitnet i den saken var ikke så alvorlig at den ville blitt rammet av strl.§227. Det var tale om "ikke helt sjeldent forekommende tilfeller av mer ordinære og vage trusler mot fornærmede i straffesaker."

Nærværende sak er således langt mer alvorlig og ligger nærmere et saksforhold omtalt i Borgarting lagmannsrett avsagt 30.01.02 (LH-2002-908) hvor tiltalte ble idømt syv måneders fengsel, dog inkludert andre forhold – hvilket videre også er tilsvarende i nærværende sak.

Retten finner at straffen passende kan settes til fengsel i 8 måneder som aktor har nedlagt påstand om.

III. Det borgerlige rettskrav - oppreisning

Fornærmede har fremsatt krav om oppreisningserstatning oppad begrenset til kr. 100 000,-.

Skl. §3-5, første ledd, litra b, gir hjemmel for å tilkjenne oppreisningserstatning for forsettlig eller grovt uaktsomt tilføyde krenkelser eller utvist misleg atferd, bl.a. for forhold omtalt i straffelovens kapittel 21. I denne sak gjelder dette for forholdene i post II og III.

Det er i rettspraksis ikke vanlig å tilkjenne oppreisningserstatning for trusler, med mindre disse er svært alvorlige. Truslene i denne sak fremstår som svært alvorlige og er ledsaget av at fornærmede ved denne trussel tvinges til å bli med til tiltaltes bopel og oppholde seg

der. Fornærmede frykter tiltalte, men utover dette fikk ikke retten så veldig godt bilde av hvordan hennes hverdag nå er.

Retten finner at det skal tilkjennes en oppreisningserstatning på kr. 50 000,-
-kronerfemtitusen-.

Da tiltalte dømmes til å betale erstatning til fornærmede finner retten at det ikke skal idømmes saksomkostninger.

Dommen er enstemmig.

SLUTNING

1. Rune Leander Hansen, født 06.12.1955, dømmes for

- ett tilfelle av overtredelse av straffelovens §132 a, første ledd a, jfr. annet ledd, jfr. fjerde ledd første straffalternativ
- ett tilfelle av overtredelse av straffelovens §227 første straffalternativ
- ett tilfelle av overtredelse av straffelovens §222 første ledd, første straffalternativ
- to tilfeller av overtredelse av straffelovens §291 første ledd, jfr. annet ledd

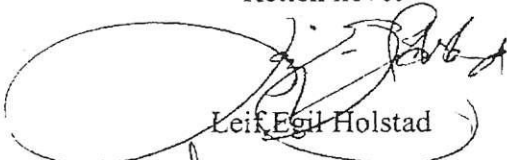
til fengsel i 8 -åtte- måneder, jf. straffelovens §62, første ledd.

Varetekt kommer til fradrag med 87 dager pr. 13.01.09.

2. Rune Leander Hansen, født 06.12.1955, dømmes videre til å betale oppreisningserstatning til Trude Monica Hansen med kr. 50.000,- -kronerfemtitusen-. Beløpet forfaller til betaling 2 -to- uker etter at dommen er forkynt for ham.

Dommen skal forkynnes for Rune Leander Hansen på Åna Fengsel.

Retten hevet

Leif Egil Holstad

Kjetil Saltveit

Elisabeth Vestbø

RETTLEDNING TIL DOMFELTE I TINGRETTE

Anke over tingrettens dom

Lagmannsretten er ankeinstans for tingrettens avgjørelser. Anke over en dom i tingretten må settes fram innen to uker fra den dag dommen er avsagt eller forkynt. Domfelte må innen samme frist angi om det begjæres ny behandling av rettskrav pådømt til fordel for fornærmede eller andre, slik som nevnt i straffeprosessloven § 3.

Hvis du mener at skyldkravene for straff ikke er oppfylt, kan du anke over bevisvurderingen under skyldspørsmålet. Du kan også anke over lovanvendelsen under skyldspørsmålet, utmålingen av straff eller annen rettsfølge, og over feil ved saksbehandlingen.

Lagmannsretten kan nekte å behandle anken hvis retten finner det klart at den ikke vil føre frem. Hvis saken gjelder en forbrytelse som etter loven kan medføre fengsel i mer enn seks år, vil anken bare kunne nektes fremmet når retten finner at anken gjelder spørsmål av mindre betydning, eller at det ellers ikke er grunn til at anken blir fremmet. I saker hvor påtalemyndigheten ikke har påstått eller det ikke er idømt annen reaksjon enn bot, inndragning, eller tap av retten til å føre motorvogn, kan anken bare fremmes dersom særlige grunner taler for det.

Hvis anken blir fremmet, får du oppnevnt en forsvarer som betales av det offentlige. Dersom du ønsker en bestemt forsvarer, bør du opplyse om det samtidig med anken eller så snart som mulig senere.

I ankeerklæringen må nevnes:

- den dom som ankes, om anken gjelder hele dommen eller bare enkelte tiltaleposter, og om den omfatter avgjørelse om inndragning eller mortifikasjon
- om anken gjelder saksbehandlingen, bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, lovanvendelsen under skyldspørsmålet, eller avgjørelsen om straff eller annen rettsfølge
- når anken gjelder saksbehandlingen; hvilken feil som påberopes
- om det begjæres ny behandling av rettskrav til fordel for fornærmede eller andre, som nevnt i straffeprosessloven § 3

Ved begjæring om ny behandling av krav som nevnt i straffeprosessloven § 3, må det angis:

- om den gjelder hele avgjørelsen
- det resultat som kreves
- de feil som gjøres gjeldende
- den faktiske og rettslige begrunnelse for at det foreligger feil
- de bevis som vil bli ført

Videre bør nevnes:

- nye bevis som påberopes
- den endring som ønskes
- ved anke over lovanvendelsen; hvilken feil anken grunnes på

Du kan sette fram ankeerklæringen skriftlig eller muntlig for den tingretten som har avsagt dommen, eller for påtalemyndigheten (f.eks. statsadvokaten eller politiet). Hvis du er varetektsfengslet, kan du også sette fram anken for tilsatte i fengselet. Forsvareren eller en annen advokat kan gi råd om du bør erklære anke, og eventuelt hjelpe deg med å skrive ankeerklæringen. Du kan også få hjelp til å skrive ankeerklæringen hos tingretten,

påtalemyndigheten eller hos tilsatte i fengselet. I alle tilfelle må du selv underskrive ankeerklæringen.

Begjæring om ny behandling i tingretten

Hvis du er domfelt uten å ha vært til stede under hovedforhandlingen, kan du begjære saken behandlet på nytt. Vilkårene for ny behandling på grunn av møtefravær er at du gjør det sannsynlig at du hadde gyldig fravær, og at du ikke kan bebreides for at du unnlot å melde fra i tide. Begjæring om ny behandling må settes frem for tingretten eller påtalemyndigheten innen to uker fra dommen er forkynt.

Fengselsstraff

Dersom du er idømt fengselsstraff og har særlige ønsker om tidspunktet for soningen av denne, må du henvende deg til politiet. Du vil få pålegg av politiet om å møte til fastsatt tid og sted for soning av fengselsstraffen.

Dersom du er idømt betinget fengselsstraff, betyr det at utmålingen eller fullbyrdelsen av straffen er utsatt i en prøvetid. Grunnvilkåret ved betinget dom er at du ikke begår noen ny straffbar handling i prøvetiden. Det kan være fastsatt andre vilkår i dommen. Hvis du begår en straffbar handling i prøvetiden, kan retten gi en samlet dom for begge handlingene eller særskilt dom for den nye handlingen. Hvis du bryter fastsatte vilkår, kan retten bestemme at straff helt eller delvis skal fullbyrdes.

Samfunnsstraff

Dersom du er idømt samfunnsstraff, vil det si at du er pålagt å utføre samfunnsnyttig tjeneste, delta i program eller andre tiltak utarbeidet av Kriminalomsorgen i frihet i så mange timer som retten har bestemt. Samfunnsstraffen kan også inneholde forbud mot kontakt med bestemte personer. Kriminalomsorgen bestemmer når og hvordan straffen skal gjennomføres. Hvis du begår en ny straffbar handling før samfunnsstraffen er gjennomført, eller hvis du ikke utfører samfunnsstraffen, kan retten bestemme at den subsidiære fengselsstraffen helt eller delvis skal fullbyrdes.

Bot

Hvis en bot ikke blir betalt til fastsatt tid, vil den bli innkrevet av Statens Innkrevingsentral ved lønnstrekk eller annen tvangsfullbyrdelse. Lykkes ikke dette, må den subsidiære fengselsstraffen sones.